

Odpowiedź na interpelację nr 22341

w sprawie promocji inwestycji polegających na budowie małych elektrowni wodnych

Odpowiadający: podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi
Śródlądowej Anna Moskwa

Warszawa, 19-06-2018

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 22341 Posła na Sejm RP, Pana Andrzeja Matusiewicza z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie promocji inwestycji polegających na budowie małych elektrowni wodnych, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

1. ***Czy Ministerstwo Środowiska dysponuje planem rozwoju sektora hydroenergetycznego z uwzględnieniem wpływu na środowisko oraz szeroko pojętej gospodarki wodnej?***

W dniu 7 czerwca 2018 r. Sejm RP uchwalił nowelizację ustawy o odnawialnych źródłach energii. Nowelizacja ta w zakresie systemu wsparcia dla elektrowni wodnych zakłada następujące zmiany:

- zmiana definicji „mikroinstalacji” poprzez zwiększenie mocy zainstalowanej elektrycznej do mocy nie większej niż 50 kW z dotychczasowych 40 kW;
- wprowadzenie systemu „feed-in-tariff” dla mikroinstalacji (w tym dla mikroinstalacji wykorzystujących hydroenergię) polegający na zakupie po gwarantowanej cenie niewykorzystanej energii elektrycznej; przy czym wytwórcy mają możliwość wyboru – sprzedaż do sprzedawcy zobowiązanego albo sprzedaż do podmiotu innego niż sprzedawca zobowiązany wraz z prawem wytwórcy do pokrycia ujemnego salda. Sprzedaż energii przez wytwórcę na rynku w dowolnej formie może oznaczać sprzedaż do innej spółki obrotu niż sprzedawca zobowiązany, sprzedaż do odbiorcy końcowego lub sprzedaż energii do klastra energii;
- wprowadzenie systemu „feed-in premium” dla małych instalacji (o mocy nie mniejszej niż 500 kW i mniejszej niż 1MW) w tym dla instalacji wykorzystujących hydroenergię; wytwórca może sprzedać energię elektryczną wyłącznie innemu podmiotowi niż sprzedawca zobowiązany wraz z prawem do pokrycia ujemnego salda.

Analizując dotychczasowy rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) w Polsce, należy zauważyć, iż pomimo dużej dynamiki tego sektora, wzrost wynikał przede wszystkim z rozwoju energetyki wiatrowej, której generacja jest niestabilna i uzależniona od warunków pogodowych. Celem nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii jest zmiana tego trendu, tj. ukierunkowanie rozwoju OZE na źródła bardziej stabilne, które wytwarzają energię w sposób ciągły lub bardziej przewidywalny, w szczególności biogazownie rolnicze, źródła geotermalne czy właśnie elektrownie wodne. Dodatkowo położono większy nacisk na wykorzystanie lokalnie dostępnych surowców – tworzenie energetyki rozproszonej, której rozwój generuje korzyści na poziomie społeczności lokalnych i nie jest transferowany poza granice kraju. W tym miejscu należy podkreślić, iż hydroenergetyka doskonale wpisuje się w

ww. założenia, co oznacza, iż ten rodzaj wytwarzania energii elektrycznej powinien rozwijać się z większą dynamiką niż dotychczas.

Ponadto należy mieć na uwadze, że energetyczne wykorzystanie wód musi wynikać zarówno z potrzeb w zakresie wytwarzania energii, jak również możliwości technicznych (przesyłu). Korzystanie to realizowane musi być zgodnie z zasadami gospodarowania wodami określonymi w aktach prawnych i administracyjnych, przy czym sposób energetycznego korzystania z wód musi zapewniać optymalne wykorzystanie potencjału hydroenergetycznego w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony.

2. Czy planuje się zmianę przepisów mających na celu usprawnienie ww. omówionych procedur administracyjnych poprzedzających budowę małych elektrowni wodnych?

W dniu 29 maja 2018 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Projekt nowelizacji ustawy rozstrzyga wątpliwości interpretacyjne dotyczące postępowań administracyjnych związanych z udzielaniem zgód wodnoprawnych oraz pobierania opłat za usługi wodne. W projekcie zaproponowano także zmniejszenie formalności związanych z postępowaniami administracyjnymi dotyczącymi zgód i przyrzeczeń wodnoprawnych. Zaproponowano w szczególności:

- Zlikwidowanie obowiązków związanych z ogłaszaniem w prasie lokalnej informacji o wszczęciu postępowań w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego. Po zmianach skrócone zostaną postępowania oraz zmniejszone zostaną obowiązki Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich (dalej: Wody Polskie), które prowadzi wiele postępowań administracyjnych w sprawie pozwoleń wodnoprawnych.
- Umożliwienie podmiotom, które mają zawarte umowy z Wodami Polskimi kontynuacji umów bez konieczności przeprowadzania przetargu.
- Do 31 grudnia 2020 r. podmioty korzystające z usług wodnych będą musiały składać Wodom Polskim oświadczenia, na podstawie których będą ustalone opłaty za usługi wodne. Znaczna część zakładów korzystających z usług wodnych prowadzi pomiary ilości pobieranych wód oraz ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi. Przyjęte rozwiązanie ograniczy ewentualną ingerencję Wód Polskich w działalność prowadzoną przez zakłady oraz zmniejszy obciążenia, które wiązałyby się m.in. z kontrolą gospodarowania wodami na terenie zakładów. Nowe przepisy zapewnią również przejrzystość działań Wód Polskich przy obliczaniu wysokości opłaty za usługi wodne i przekazywaniu zakładom informacji w tym zakresie.
- Opłaty za usługi wodne nie będzie się wnosić, jeżeli jej wysokość ustalona przez Wody Polskie albo wójta, burmistrza lub prezydenta miasta nie przekroczy 20 zł. W takich przypadkach nie będzie obowiązku wysyłania do podmiotów informacji o wysokości opłaty. Kwotę 20 zł przyjęto jako próg opłacalności wysyłania korespondencji w sprawie informacji o wysokości opłaty.
- Dodanie przepisu, który będzie skutkowało obowiązkiem złożenia jednej dokumentacji do jednej jednostki organizacyjnej Wód Polskich w zakresie przedsięwzięć, w ramach których prowadzone są równocześnie działania wymagające uzyskania odpowiednio pozwolenia wodnoprawnego oraz zgłoszenia wodnoprawnego. Wprowadzenie przepisu będzie sprzyjało koordynacji działań dotyczących jednego zamierzenia inwestycyjnego, którego realizacja wymaga obecnie zastosowania dwóch odrębnych procedur prowadzonych przez odrębne jednostki organizacyjne Wód Polskich.

3. *Czy resort zamierza przygotować kampanię informacyjno-promocyjną poświęconą przedmiotowemu zagadnieniu?*

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej stoi na stanowisku, iż stosując zasady zrównoważonego rozwoju, przy odpowiednim wykorzystaniu urządzeń oraz działań ograniczających wpływ elektrowni wodnych na stan biocenozy wodnych i na stan techniczny koryt (m.in. przepławki, kraty i siatki na wlotach do komór turbin), rozwój energetyki wodnej jest możliwy i wskazany.

W tym miejscu pragnę zaznaczyć, że rozwój energetyki wodnej, powinien przede wszystkim bazować na wykorzystaniu istniejących obiektów piętrzących. Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej nie podejmuje działań związanych z budową ze środków budżetowych zbiorników wodnych, których jedyną funkcją byłoby zapewnienie potencjału energetycznego dla elektrowni wodnej. Budowa elektrowni wodnej powinna być natomiast zadaniem towarzyszącym uzasadnionej społecznie i ekonomicznie inwestycji mającej na celu ochronę przeciwpowodziową, żeglugę śródlądową, retencjonowanie wód lub korzystanie z wód – zarówno zbiorników wodnych, jak i innych obiektów posiadających potencjał hydroenergetyczny (stopnie wodne, jazy). Każdy obiekt hydrotechniczny, jeżeli przemawiają za tym względy ekonomiczne i techniczne, i o ile jeśli nie godzi to w sposób realizacji podstawowych zadań obiektu lub jego bezpieczeństwa, powinien być wykorzystywany energetycznie – dotyczy to zwłaszcza inwestycji realizowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że w ramach kampanii informacyjnych prowadzonych w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat znaczenia gospodarki wodnej oraz żeglugi śródlądowej dla rozwoju kraju, energetyka wodna jest ważnym elementem, który pozwala na efektywne wykorzystania zasobów wodnych kraju.